ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ

Блінова Анна Олегівна

ОБЛІК, АНАЛІЗ І КОНТРОЛЬ ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВА

за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»

АВТОРЕФЕРАТ
Випускної кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеню «магістр»

Чернігів – 2018

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Діяльність підприємств у ринкових умовах являє собою безперервний рух грошових коштів, які охоплюють абсолютно всі господарські процеси підприємства, пов'язуючи його із зовнішнім середовищем. Тому їх слід розглядати як важливий ресурс та результат діяльності підприємств.

В умовах ринкової економіки всі підприємства безперервно підтримують фінансові взаємовідносини з бюджетом, іншими підприємствами, організаціями та окремими особами. Для цього кожне підприємство має касу для розрахунків готівкою і відкриті в установах банків розрахункові рахунки для безготівкового обігу. Тому на кожному підприємстві повинні створюватися всі умови для зберігання грошових коштів та ретельного контролю за їх оприбуткуванням, видачею та рухом.

За цих умов велике значення має управління грошовими потоками підприємства, для здійснення, якого, керівництву необхідно отримати всю потрібну інформацію про рух грошових коштів на підприємстві, що формується у системі обліку, аналізу та контролю грошових коштів. У даній випускній кваліфікаційній роботі висвітлюється сутність грошей, їх роль в ринковій економіці, організація обліку операцій з грошовими коштами, порядок їх документального оформлення та контролю за обліком, управлінням і збереженням. Тільки добре налагоджена система обліку зможе своєчасно забезпечити користувачів інформацією необхідною і достовірною інформацією для проведення якісно обґрунтованого аналізу і забезпечення надійного контролю за господарською діяльністю і зміцненням фінансового стану підприємства.

Питання теорії та практики обліку, аналізу та контролю грошових коштів досліджували такі автори як Н. Бондаренко, Ф. Бутинець, Н. Грабова, Н. Гудзь, В. Завгородній, Л. Кулаковська, Ю. Піч, Н. Попадинець, В. Таран, О.Терещенко та інші.

Мета і завдання дослідження. Мета випускної кваліфікаційної роботи полягає в обґрунтуванні теоретичних, методичних і практичних питань організації обліку, аналізу і аудиту грошових коштів, а також розробці шляхів удосконалення управління грошовими потоками підприємства.

Для досягнення поставленої мети визначені наступні **завдання**:

- розглянути економічну сутність, функції та роль грошових коштів в ринковій економіці;
- вивчити теоретико-методичні основи обліку, аналізу та контролю грошових коштів;
- ознайомитись з нормативно-правовим регулюванням обліку грошових коштів підприємства;

- проаналізувати сучасний стан та перспективи розвитку галузі лісового господарства в Україні;

- ознайомитись з організаційно-економічною характеристикою ДП «Добрянське лісове господарство»;

- надати характеристику системи бухгалтерського обліку підприємства;

- розглянути та проаналізувати організацію обліку, аналізу та контролю грошових коштів на досліджуваному підприємстві;

- запропонувати можливі напрями удосконалення організації обліку та системи внутрішнього контролю за операціями з грошовими коштами на підприємстві.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та практичних аспектів обліку, аналізу та аудиту операцій з грошовими коштами.

Об'єкт дослідження – процес організації обліку, аналізу та аудиту грошових коштів на ДП «Добрянське лісове господарство».

Інформаційною базою дослідження є кодекси, закони, положення (стандарти) бухгалтерського обліку, праці науковців та інше.

Методи дослідження. При написанні роботи були використані методи порівняння, індукції, дедукції, аналізу та синтезу при дослідженні та узагальненні зарубіжного та вітчизняного досвіду теоретико-методичних основи обліку, аналізу та контролю грошових коштів; теоретичного узагальнення, спостереження, групування при розгляді та аналізі організації обліку, аналізу та контролю грошових коштів на досліджуваному підприємстві та при вдосконаленні обліку, аналізу та контролю грошових коштів.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості практичного застосування запропонованих рекомендацій удосконалення обліку, аналізу та контролю грошових коштів, що сприятиме підвищенню ефективності використання грошових коштів процесі управління ними. Зокрема, розроблена система бюджетування грошових потоків на підприємстві, а також запропонована методика економічного аналізу грошових потоків з метою підтримки позитивного сальдо грошових потоків.

Структура та обсяг роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу,трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Основний зміст роботи викладено на … сторінках. Робота вміщує 29таблиць, 6 рисунків та 19 додатків.Список використаних джерел налічує 75 найменувань на 7 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБТИ

У вступі обґрунтовано актуальність обраної теми дослідження, визначено мету, основні завдання, предмет, об’єкт дослідження, методи та інформаційна база, зазначено наукову новизну, а також практичне значення одержаних результатів.

У першому розділі розкрито економічну сутність, функції та роль грошових коштів в економіці; теоретичні та методичні основи обліку, аналізу та контролю грошових коштів підприємства та основне нормативно-правове регулювання обліку грошових коштів.

Роль грошей в економіці і людському суспільстві проявляється в тому, що вони сприяють прискоренню і спрощенню товарного обміну; є формою зв'язку між людьми; інструментом ідеологічної боротьби економічно сильних країн зі слабкими країнами в цілях вирішення економіко-політичних завдань; є засобом централізації апарату державної влади в новоутвореній державі, а також засобом зміцнення економічної і політичної влади в країні; являють собою потенційну «зброю» для ослаблення економіки іноземної держави через розлад його грошового обігу в цілях полегшення територіальної експансії (захоплення); гроші служать своєрідним засобом комунікації держави зі своїми громадянами.

Проаналізувавши різноманітні погляди науковців стосовно визначення грошей, можна сформулювати наступне визначення: грошові кошти - поняття, яке відображає найліквідніші активи підприємства та може бути у формі готівки, коштів в дорозі, коштів на рахунках в банку, депозитів до запитання.

Усі підприємства згідно із законодавством зберігають свої кошти в банках. Для здійснення операцій з готівкою на підприємствах створюються каси. Розрахункові операції між суб'єктами господарювання можуть здійснюватися у безготівковій та готівковій формі.

Каса підприємства - приміщення або місце, призначене для приймання, видачі і зберігання готівкових коштів, інших цінностей і касових документів.

Облік касових операцій здійснюється згідно Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, а документальне оформлення - на підставі «Типових форм первинного обліку касових операцій».

Для обліку касових операцій призначений рахунок 30 «Каса». Бухгалтерський облік інших грошових коштів здійснюють на рахунку 33 «Інші кошти».

Основними нормативно – правовими актами, які регулюють питання розрахункових операцій є: Податковий кодекс, Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Закон України «Про банки і банківську діяльність», П(С)БО та інше.

Безготівкові розрахунки - платежі, які здійснюються шляхом перерахування з рахунку платника на рахунок кредитора у банках без використання грошових купюр. Безготівкові розрахунки оформляються бухгалтерськими первинними документами, які затверджені Національним банком України, а саме: платіжними дорученнями; платіжними вимогами-дорученнями; розрахунковими чеками; акредитивами; платіжними вимогами; банківськими платіжними картками; векселями; інкасовими дорученнями (розпорядженнями).

Для обліку наявності та руху грошових коштів що знаходяться на рахунках у банках і можуть бути використані для поточних операцій призначено рахунок 31 «Рахунки в банках».

Однією з головних функцій управлінського обліку підприємства є управління грошовими потоками. Грошовий потік являє собою сукупність розподілених у часі надходжень і виплат коштів, генерованих його господарською діяльністю.

Важливою складовою процесу управління грошовими потоками є їх аналіз. До базових методів аналізу грошових потоків відносять:

- горизонтальний та вертикальний аналіз руху грошових коштів;
- трендовий аналіз руху грошових коштів;
- коефіцієнтний аналіз.

Також важливе значення має проведення аудиту готівкових та безготівкових грошових потоків. Аудит каси проводять у наступній послідовності: інвентаризація каси, перевірка дотримання Положення про ведення касових операцій, документальна перевірка прибуткових і видаткових касових операцій.

Операції на рахунках у банку підлягають суцільній перевірці. Джерелами даних для аудиту операцій на рахунках у банках є виписки банку з особових рахунків і прикладені до них документи, а також записи в облікових регістрах за рахунком 31 «Рахунки в банках» та інше.

Другий розділ випускної кваліфікаційної роботи вміщує інформацію про сучасний стан галузі лісового господарства та її подальші перспективи; загальні відомості про ДП «Добрянське лісове господарство»; характеристику системи бухгалтерського обліку досліджуваного підприємства та організацію обліку, аналізу і контролю грошових коштів на ДП «Добрянське лісове господарство».

Встановлено, що лісогосподарський комплекс має стратегічне значення для національної економіки, оскільки охоплює усі процеси, що пов'язані з відтворенням та використанням стратегічного ресурсу – лісу.

В Україні ліси виконують переважно водоохоронні, захисні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі функції.

Основні показники ведення лісогосподарської діяльності в Україні за 2010 – 2017 роки наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Основні показники ведення лісогосподарської діяльності

Рік	Обсяги продукції (товарів та послуг) лісового господарства (у фактичних цінах), млн.грн	Площа рубок, га	Заготівля деревини, тис.м^3		Кількість лісових пожеж, одиниць	Площа лісових земель, пройдена пожежами, га	Згоріло та пошкоджено лісу на пні, м^3	Збитки, заподіяні лісовими пожежами, тис.грн	Площа відтворення лісів, тис.га
			усього	у т.ч. від рубок головного користування					
2010	4097,7	402205	18064,6	7767,4	3240	3668	343840	26728,4	70,1
2011	5674,8	421750	19746,2	8647,5	2526	1049	11804	3215,9	72,4
2012	5911,6	417005	19763,6	8433,2	2163	3479	289291	56062,7	70,1
2013	6363,9	415420	20340,6	8484,0	1113	418	2496	1376,2	67,7
2014	7739,9	382623	20672,4	8853,1	2003	13778	144694	51701,8	58,0
2015	10778.2	399296	21924,2	9097,7	3813	14691	170686	20164,5	60,4
2016	12838,8	386382	22612,8	9282,2	1249	1249	32559	8619,2	63,2
2017	13774,6	419113	21923,0	9390,6	3131	5939	149775	45877,6	64.7

За даними Держстатистики за останні 8 років бачимо, що обсяги продукції лісового господарства з кожним роком збільшувались, що свідчить про поступовий та стрімкий розвиток галузі. Але це ще говорить про стрімке зменшення чисельності лісових насаджень по всій Україні, що, звичайно, є негативним показником для навколишнього середовища. Виходячи з цього, збільшувалась і заготівля деревини. А ось площа відтворення лісів почала збільшуватись лише з 2015 року, що є не досить правильно, оскільки для нормального функціонування галузі, площа відтворення лісів повинна бути такою ж, як і їх вирубка, або більше. Також важливим фактором попередження занепаду лісових територій України та лісової промисловості загалом є підвищення ефективності заходів з попередження лісових пожеж, хвороб лісу, несанкціонованих вирубок та захист лісу від шкідливих комах.

Дана галузь промисловості є характерною для Чернігівської області, оскільки тут зосереджені значні лісові ресурси України.

Добрянський лісгосп є великим потужним підприємством, що діє на підставі Статуту. У структурі лісгоспу 7 лісництв (Добрянське, Олександрівське, Олешнянське, Комарівське, Ріпкинське, Чудівське, Ново-Яриловицьке), 2 потужні нижні склади (у смт Добрянка та в с. Олешня), транспортний цех та їдальня, магазин та дитячі ясла.

Основними напрямками діяльності лісгоспу є ведення лісового господарства, охорони та раціонального використання лісів, проведення заходів відновлення лісів, підвищення їх продуктивності, створення насаджень із швидкоростучих та технічно цінних порід, збереження та посилення корисних властивостей лісів, лісонасаджень, що виконують захисні, водоохоронні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі та рекреаційні функції, охорона лісів від незаконних порубів, пошкоджень, самовільного сінокосіння, випасання худоби в заборонених місцях та інших лісопорушень, притягнення до адміністративної відповідальності та стягнення з них збитків відповідно до чинного законодавства, охорона лісів від пожеж, здійснення протипожежних заходів, облік лісових користувань, ведення мисливського господарства, організація та проведення лісозаготівельних робіт, виробництво промислової продукції переробки деревини і лісохімії та підсочки лісу.

Проаналізувавши динаміку складу і структури майна та джерел фінансування діяльності ДП «Добрянське лісове господарство», розглянувши окремі статті, виявлено: в структурі сукупних активів найбільшу питому вагу займають необоротні активи, з найбільшою питомою вагою в їх структурі основних засобів, що говорить про «важку» структуру активів підприємства.

Аналіз ліквідності балансу показав, що підприємство не здатне покрити найбільш термінові зобов'язання за рахунок найбільш ліквідних активів.

Таблиця 2.10

Зведена таблиця фінансових показників діяльності підприємства

Найменування показника, одиниці вимірювання	Нормативне значення показника	Фактичне значення показника	
		2016 р.	2017 р
Коефіцієнти ліквідності на кінець року			
Коефіцієнт покриття	>1	1,61	1,47
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,6-0,8	1,03	0,91
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	>0, збільш.	0,94	0,84
Чистий оборотний капітал, тис. грн.	>0, збільш.	6083	5186
Коефіцієнти платоспроможності (фінансової стійкості) на кінець року			
Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	>0,5	0,72	0,72
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	>0, збільш.	0,23	0,19
Коефіцієнти ділової активності			
Коефіцієнт оборотності активів	збільш.	1,69	1,69
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	збільш.	30,88	169,3
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	збільш.	13,86	11,93
Коефіцієнт оборотності запасів	збільш.	24,73	25,1
Тривалість обороту запасів	зменш.	14,56	14,34

Коефіцієнт оборотності власного капіталу	збільш.	4,47	4,7
Тривалість операційного циклу, днів	зменш.	80,54	76,62
Рентабельність підприємства			
Рентабельність активів, %	>0, збільш.	22,67	18,2
Рентабельність власного капіталу, %	>0, збільш.	29,98	25,36
Рентабельність діяльності, %	>0, збільш.	6,71	5,4

За даними таблиці можемо сказати, що рівень коефіцієнта покриття не критичний, оскільки більший за 1, але і замалий, щоб підприємство могло погасити поточні зобов'язання. Коефіцієнт швидкої ліквідності показав, що ліквідних активів лісгоспу недостатньо для погашення за їх рахунок наявної поточної заборгованості. Звідси можна зробити висновок про недостатню фінансову стійкість підприємства. Про це кажуть також показники абсолютної ліквідності та чистого оборотного капіталу, які є в межах норми, але на 2017 рік зменшились, порівняно з попереднім.

Коефіцієнт автономії більше рекомендованого значення та не змінився за 2 роки. Тобто це говорить про середній стан фінансової стійкості лісгоспу.

Значення коефіцієнта маневреності власного капіталу до 2017 року впало, що також не є позитивною тенденцією.

Значення коефіцієнтів оборотності переважно збільшуються, або залишаються незмінними. Тривалість оборотів зменшується, як і повинно бути.

Рентабельність активів, власного капіталу та діяльності підприємства більше 0, але на 2017 рік їх значення спадають, що вказує на зниження ефективності господарської діяльності ДП «Добрянське лісове господарство».

Для забезпечення ведення бухгалтерського обліку в лісгоспі створена бухгалтерська служба на чолі з головним бухгалтером.

Правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності на підприємстві визначені Положенням про облікову політику, що за результатами дослідження, має певні недоліки.

Форма ведення бухгалтерського обліку на підприємстві журнально-ордерна. Для ведення обліку використовується бухгалтерська програма «1С:Підприємство 8.3, конфігурація «Управління лісогосподарським підприємством». Розроблений внутрішній робочий план рахунків.

Підприємство самостійно затверджує облікову політику, графік документообігу, робочий план рахунків, розраховує ліміт каси.

В лісгоспі облік грошових коштів ведеться згідно законів, положень та інших нормативних документів. Кожна операція в касі супроводжується відповідним касовим документом. Кошти надходять в повній сумі та оприбутковуються вчасно, також і видача готівки проводиться відповідно до всіх правил.

Для зберігання коштів та проведення безготівкових розрахунків для суб'єктів підприємницької діяльності у банках відкриваються розрахункові, валютні та інші рахунки.

Операції на розрахункових і поточних рахунках регламентуються законодавством і правилами банку.

Операції на рахунках виконують за розрахунково-грошовими документами, затвердженими банком.

Складання фінансової звітності на підприємстві відбувається згідно вимог НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

На підприємстві здійснюється постійний внутрішній контроль за обліком грошових коштів із застосуванням ряду ефективних способів і прийомів, основними з яких є: інвентаризація, вибіркові та суцільні спостереження, економічний аналіз, статистичні розрахунки, формальна, нормативно- правова, арифметична перевірки окремого документа, зустрічна перевірка документів, аналітична (камеральна) перевірка звітності та балансів, отримання пояснень від посадових осіб, документування результатів контролю, прийняття рішення за результатами контролю, контроль за виконанням прийнятих рішень

За недотримання законодавства щодо проведення касових операцій встановлені штрафні санкції.

В третьому розділі наведено виявлені в ході дослідження недоліки, напрями удосконалення управління грошовими потоками підприємства та систему заходів щодо удосконалення діяльності підприємства та бухгалтерського обліку.

Процес управління потоками грошових коштів підприємства представляє собою постійний моніторинг відхилень реального руху грошових коштів від планових показників та прийняття й використання оптимальних заходів по усуненню таких відхилень.

Дуже важливою частиною фінансового аналізу є аналіз грошових потоків. Аналіз грошових потоків передбачає проведення чотирьох послідовних етапів дослідження.

1) Аналіз обсягу та динаміки грошових потоків, метою проведення якого є визначення загальних обсягів грошових потоків, основних тенденцій та пропорцій їх розвитку.

2) Аналіз джерел формування грошових коштів, що передбачає вивчення структури позитивного грошового потоку за видами діяльності, ранжирування джерел надходження грошових коштів, визначення місця (вагомості) кожного з них у грошовому забезпеченні функціонування підприємства.

3) Аналіз напрямів використання грошових коштів, об'єктом якого є вихідний грошовий потік підприємства.

4) Аналіз рівномірності грошових потоків, метою якого є ідентифікація та оцінка основних видів грошових потоків за ступенем регулярності здійснення,

виявлення факторів коливань грошових потоків, наявності та причин затримок у надходженні грошових коштів та відкладенні запланованих видатків.

Основними та найпоширенішими прогнозними документами надходження та витрачання грошових коштів на підприємствах є касовий бюджет та платіжний календар.

В процесі дослідження було здійснено аналіз Звіту про рух грошових коштів та виявлено, що позитивний грошовий потік лісгоспу від операційної діяльності значно зменшився за останній рік. Така ситуація склалась через зовсім незначне збільшення надходжень і вагоме збільшення витрат в 2017 році, порівняно з 2016. Сильний вплив на скорочення грошового потоку на підприємстві на 2017 рік мало скорочення цільового фінансування, надходжень від отримання субсидій та дотацій та надходжень від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках.

Витрати на інвестиційну діяльність підприємства в 2017 році збільшились за рахунок збільшення витрат на придбання необоротних активів.

Фінансова діяльність не дала ніякого впливу на грошовий потік підприємства.

Залишок коштів на кінець 2017 року скоротився, що свідчить про погіршення стану справ на підприємстві на 2017 рік.

Проведений аналіз грошових потоків методом коефіцієнтного аналізу показав, що стан справ і держлісгоспі на 2017 рік погіршився, на що вказує значне зменшення всіх показників аналізу через сильне зменшення чистого грошового потоку.

Були виявлені основні фактори зменшення суми чистого грошового потоку на 2017 рік, до них можна віднести:

- зменшення суми чистого прибутку на 749 тис.грн;
- приріст суми запасів на 371 тис.грн;
- зменшення суми дебіторської заборгованості на 421 тис.грн.

Для вирішення проблем, пов’язаних з грошовими потоками та їх рухом були запропоновані методи оптимізації грошових потоків підприємства.

Для організації ефективного фінансового контролю на підприємстві рекомендується створення сучасної системи бюджетування. Під бюджетом мається на увазі короткостроковий план, в якому відображається розподіл ресурсів.

Бюджет руху грошових коштів відображає рух грошових коштів за всіма видами банківських рахунків, каси, інших місць зберігання коштів підприємства. Бюджет руху коштів дозволяє планувати реальні потоки коштів і, отже, підтримувати платоспроможність підприємства на належному рівні.

При розробці системи бюджетів, варто зрернути увагу, що вона повинна охоплювати всю базу фінансових розрахунків підприємства. Стандартна група основних бюджетів містить:

- план інвестицій;

- план фінансових результатів (прибутків і збитків);
- планування ліквідності (оперативний фінансовий бюджет);
- плановий баланс;
- план звіту про рух грошових коштів (Cash-flow).

В процесі дослідження були виявлені, проаналізовані основні проблеми та недоліки в обліку грошових коштів, запропоновані напрями вирішення цих проблем та удосконалення організації обліку, аналізу та контролю грошових коштів та управління грошовими потоками підприємства.

Основними з цих проблем є: автоматизації обліку, практична відсутність управлінського обліку, слабка організація внутрішнього контролю за операціями з грошовими коштами, відсутність деяких елементів в Наказі про облікову політику, потреба в удосконаленні робочого плану рахунків та в запровадженні фінансового аналізу, зокрема, аналізу грошових потоків, потреба в розробці системи бюджетів.

ВИСНОВКИ

У випускній кваліфікаційні роботі проведено теоретичне узагальнення та обґрунтування сутності та особливостей методики бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту грошових коштів підприємства. За результатами проведеного дослідження було сформульовані висновки і пропозиції, що відповідають поставленій меті та завданням:

1. Науковці не виділяють єдиного визначення грошових коштів. З нормативної точки зору, як вказано в Н(С)БО 1, грошові кошти (гроші) - готівка, кошти на рахунках у банках та депозити до запитання. Більшість науковців, трактують дане поняття як кошти у вигляді грошей, які перебувають у касі підприємства, на рахунках в установах банку, в акредитивах, у підзвітних осіб та депозитах до запитання. В процесі дослідження, проаналізувавши різноманітні погляди на визначення даного поняття, ми сформулювали наступне визначення: грошові кошти - поняття, яке відображає найліквідніші активи підприємства та може бути у формі готівки, коштів в дорозі, коштів на рахунках в банку, депозитів до запитання.

2. Облік касових операцій здійснюється згідно Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, а документальне оформлення - на підставі «Типових форм первинного обліку касових операцій». Для обліку касових операцій призначений рахунок 30 «Каса». Бухгалтерський облік інших грошових коштів здійснюють на рахунку 33 «Інші кошти».

Безготівкові розрахунки між підприємствами здійснюються за допомогою рахунків у банках. Для обліку наявності та руху грошових коштів на рахунках у банках призначено рахунок 31 «Рахунки в банках».

Грошовий потік визначається сукупністю розподілених у часі надходжень і виплат коштів, генерованих його господарською діяльністю та відмічена важливість ефективного управління грошовими потоками на підприємстві.

Важливою складовою процесу управління грошовими потоками є їх аналіз. Базовими методами аналізу грошових потоків є горизонтальний та вертикальний аналіз, трендовий та коефіцієнтний аналіз.

3. Питання бухгалтерського обліку грошових коштів в касі та на розрахункових рахунках регулюється рядом нормативно-правових актів, основними з яких є: Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Закон України «Про банки і банківську діяльність», НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», Інструкція №492 «Про порядок відкриття та використання рахунків у національній та іноземній валюті» тощо

4. Діяльність підприємств лісового господарства пов'язана із лісовими ресурсами - деревні, технічні, лікарські та інші продукти лісу, що використовуються для задоволення потреб населення і виробництва та відтворюються у процесі формування лісових природних комплексів. Продукцію лісогосподарства отримують в результаті рубки: рубки головного користування; рубки формування та оздоровлення лісів тощо.

За останні 8 років спостерігається збільшення обсягів продукції лісового господарства, що свідчить про поступовий та стрімкий розвиток галузі. Але це ще говорить про стрімке зменшення чисельності лісових насаджень по всій Україні, що, звичайно, є негативним показником для навколишнього середовища.

5. Добрянський лісгосп є великим потужним підприємством галузі. У структурі лісгоспу 7 лісництв (Добрянське, Олександрівське, Олешнянське, Комарівське, Ріпкинське, Чудівське, Ново-Яриловицьке), 2 потужні нижні склади (у смт Добрянка та в с. Олешня), транспортний цех та їдальня, магазин та дитячі ясла. Основними напрямками діяльності лісгоспу є ведення лісового господарства, охорони та раціонального використання лісів, проведення заходів відновлення лісі, охорона лісів від пожеж, незаконних порубів, пошкоджень, та інших лісопорушень, притягнення до адміністративної відповідальності та стягнення з них збитків відповідно до чинного законодавства, облік лісових користувань, ведення мисливського господарства, організація та проведення лісозаготівельних робіт, виробництво промислової продукції переробки деревини і лісохімії. Добрянський держлісгосп співпрацює не тільки з вітчизняними покупцями, а й із зарубіжними.

6. Проаналізувавши динаміку складу і структури майна та джерел фінансування діяльності ДП «Добрянське лісове господарство», розглянувши окремі статті, було виявлено: в структурі сукупних активів найбільшу питому вагу займають необоротні активи, з найбільшою питомою вагою в їх структурі основних засобів, що говорить про «важку» структуру активів підприємства.

Аналіз ліквідності балансу показав, що підприємство не здатне покрити найбільш термінові зобов'язання за рахунок найбільш ліквідних активів.

Проаналізувавши значення основних фінансових показників діяльності підприємства можна зробити висновок про середній стан фінансової стійкості лісгоспу.

7. Для забезпечення ведення бухгалтерського обліку в лісгоспі створена бухгалтерська служба на чолі з головним бухгалтером. Підприємство самостійно затверджує облікову політику, графік документообігу, робочий план рахунків, розраховує ліміт каси.

Форма ведення бухгалтерського обліку на підприємстві журнально-ордерна. Для ведення обліку використовується бухгалтерська програма «1С:Підприємство 8.3, конфігурація «Управління лісогосподарським підприємством».

Виявлено, що в лісгоспі облік грошових коштів ведеться у відповідності до чинного законодавства. Кожна операція в касі супроводжується відповідним касовим документом. Кошти надходять в повній сумі та оприбутковуються вчасно, також і видача готівки проводиться відповідно до всіх правил.

Для зберігання коштів та проведення безготівкових розрахунків підприємство використовує рахунки в банку. Операції на рахунках регламентуються законодавством і правилами банку.

8. При дослідженні організації управління грошовими потоками, було встановлено, що на даному підприємстві йому приділяється неналежна увага. Тому були запропоновані основні методи аналізу, етапи управління грошовими потоками та розроблений основний та найпоширеніший прогнозний документ надходження та витрачання грошових коштів на підприємствах - платіжний календар.

Під час здійснення аналізу Звіту про рух грошових коштів станволено, що позитивний грошовий потік лісгоспу від операційної діяльності значно зменшився за останній рік. Така ситуація склалась через зовсім незначне збільшення надходжень і вагоме збільшення витрат в 2017 році, порівняно з 2016. Сильний вплив на скорочення грошового потоку на підприємстві на 2017 рік мало скорочення цільового фінансування, надходжень від отримання субсидій та дотацій та надходжень від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках.

9. За наслідками проведеного дослідження нами було запропоновано ряд заходів щодо вдосконалення системи бухгалтерського обліку грошових коштів та управління ними, а саме: вдосконалити Наказ про облікову політику, робочий план рахунків, здійснювати економічних аналіз грошових коштів, запровадити систему бюджетування. Зазначені заходи забезпечать дотримання на підприємстві встановлених єдиних методичних засад бухгалтерського обліку та зменшення вірогідності виникнення помилок у процесі обліку, а також

дадуть змогу ефективно контролювати надходження та витрачання коштів, а також здійснювати їх управлінням з метою підтримки позитивного сальдо.

АНОТАЦІЯ

Блінова А.О. Облік, аналіз і контроль грошових коштів та управління грошовими потоками підприємства.

У випускній кваліфікаційній роботі розглядаються теоретико-методичні та практичні основи обліку, аналізу та контролю грошових коштів підприємства та управління його грошовими потоками.

За результатами дослідження уточнено поняття «грошові кошти» та встановлено їх роль та функції в суспільстві та економіці. Були проаналізувані сучасний стан та перспективи розвитку галузі лісового господарства в Україні. Надано характеристику системи бухгалтерського обліку підприємства, розглянуто та проаналізувано організацію обліку, аналізу та контролю грошових коштів на досліджуваному підприємстві.

Розроблено стратегію аналізу та управління грошовими потоками з виділенням основних методів та етапів. Розроблено форму платіжного календаря. Удосконалено Наказ про облікову політику поясненням складу змінних та постійних загальновиробничих витрат та методів оцінки ступеня завершеності операцій з надання послуг. Розроблено субрахунки до рахунку 26 «Готова продукція» у внутрішньому плані рахунків. Сформувано систему бюджетів, яка охоплює всю базу фінансових розрахунків підприємства.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ОБЛІК, АНАЛІЗ, КОНТРОЛЬ, ГРОШОВІ КОШТИ, ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО, ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ОФОРМЛЕННЯ, УДОСКОНАЛЕННЯ.

ANNOTATION

Blinova A.O. Accounting, analysis and control of cash resources and cash flow management of the factory.

In the final qualification work are considing theoretical, methodological and practical bases of accounting, analysis and control of cash resources of the factory and management of its cash flows.

According to the results of the study, the concept of "cash" has been clarified and their role and functions had established in society and economy. The current state and prospects of the forestry sector development in Ukraine have been analyzed. The system of accounting description of the enterprise has been given and the organization of accounting, analysis and control of cash resources on the investigated factory has been considered and analyzed.

The strategy of analysis and management of cash flows with the allocation of basic methods and stages have been developed. The form of billing calendar has been developed. The Order on accounting policy has been improved by explaining the variables and permanent general production costs and methods for assessing the degree of completeness of service operations. Sub-accounts have been developed into account 26 "Finished goods" in the internal plan of accounts. A system of budgets has been formed, which covers the entire base of financial calculations of the factory.

KEY WORDS: ACCOUNTING, ANALYSIS, CONTROL, CASH RESOURCES, FORESTRY INDUSTRY, DOCUMENTARY FORMATION, IMPROVEMENT.